

Column Nederlands Dagblad, 20 februari 2023, door Aad Kamsteeg

Israël en de ChristenUnie

Ja, ik weet het... Ik weet dat Israël qua rechtsstaat er in het Arabische Midden-Oosten positief uitspringt. Ik weet dat bij de VN Israël zo ongeveer als de bron van alle kwaad wordt gezien. Ik weet dat jonge Israëli's op de armen van hun ouders de in Auschwitz gebrande identificatietekens zien staan. Ik weet dat Hamas Israël van de kaart wil vegen, dat het Palestijnse Gezag corrupt is en Abbas van geen stembus wil weten. Maar toch...

Toch denk ik dat de ChristenUnie zich moet afvragen of zij zich tegenover het door de Likud gedomineerde Jeruzalem niet kritischer moet uiten. Niet in algemene termen, maar door concreet aan te wijzen wat er faliekant mis is. Weet je, ik heb de indruk dat bij de CU het eenzijdig pro-Israëli's standpunt van de vroegere RPF de meer genuanceerde benadering van fusiegenoot GPV heeft verdrongen. Zo zou in het kader van een bijbels geïnspireerde vriendschap met Israël het tegenover Palestijnen begane onrecht meer moeten worden benoemd.

Ja, onrecht! Ga naar een Vriendenmiddag van Tent of Nations en hoor wat de Arabische familie Nassar - 'we weigeren vijanden te zijn' - wordt aangedaan. Lees het binnenkort ook in het Nederlands vertaalde *The Other Side of the Wall* van Munther Isaac er maar op na. Breidt je reis naar Israël uit met een bezoek aan Rabbis for Human Rights of het Bible College in Bethlehem. Wie ook daarna nog volhoudt dat kritiek onterecht is of - erger - blijkt geeft van antisemitisme, is ziende blind.

Doel en middel

Het komt me voor dat het uiteenlopen van visies op Israël bij de ChristenUnie te maken heeft met verschil in Bijbeluitleg - en toepassing. Onderliggende, van elkaar afwijkende geloofsovertuigingen bemoeilijken de politieke discussie. Kunnen partijleden het dus wel vergeten het op hoofdlijnen eens te worden? Welnee, als men het ondanks hermeneutische verschillen maar eens wordt over de plaats van 'recht doen' binnen het geloof dat Israël het Beloofde Land kreeg.

Zo ingewikkeld lijkt me de opgave trouwens niet. 'Het land is alleen heilig als zij die erin wonen in overeenstemming leven met de wet van God en haar hoge ethische principes', zegt de Amerikaanse rabbijn Stuart Pollack. Zo is het toch? Het gebied tussen Jordaan en Middellandse Zee - hoe nodig nog steeds om als Joods volk te overleven - was nooit doel in zichzelf. Het land was een door God gegeven middel om volgens de Thora te kunnen leven, los van de afgodische praktijken van omringende volken. De Joodse staat zou ook nu 'het visitekaartje van het jodendom van deze eeuw moeten zijn', klaagt de Nederlandse rabbijn Lody van de Kamp. Hoe? 'Door te leven volgens de regels zoals deze in de Thora zijn geopenbaard.' Maar leeft Israël zo? Of ziet de wereld er naast wijdverbreide secularisatie vooral hardvochtig nationalisme dat een ander volk terugdringt in het land waar het al sinds de 7^e eeuw woont?

Vriendschap

Ben ik zo nog vriend van Israël? In een preek over Spreuken 17 zegt Tim Keller dat vriendschap geen doel in zichzelf is, maar altijd ergens over gaat: bijvoorbeeld over het ideaal te doen wat goed is in de ogen van God. Op een vriend kun je rekenen als anderen je naar het leven staan. Maar evengoed als je zelf flink de fout ingaat. Zie je vriend dat laatste bij mij gebeuren? Dan is het alleen maar goed als hij wat Keller een 'constructief conflict' noemt met mij aangaat.

Sommige vrienden van Israël vinden het internationale recht ten aanzien van Israël uiteindelijk niet zo belangrijk omdat de HERE Israël het land als eeuwigdurend bezit heeft gegeven. Maar ik denk dat uit de Schrift naar voren komt dat gerechtigheid belangrijker is dan blijvend bezit van elk deel van Judea en Samaria. Als ik gelijk heb, kunnen ook de Nassars, met hun eigendomspapieren nog uit de Ottomaanse tijd, hun grond behouden. Wat mij betreft zou de ChristenUnie kunnen beginnen openlijk achter hun juridische strijd te gaan staan.